

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

חגיגה - י"ד

1. רב: כל יום נבראין מלאכי השרת מנהר דינור ואומרים שירה, ובטלים מיד. מה השיטה החולקת?
 ר' שמואל בר נחמני: מכל דיבור שיוצא מפי הקב"ה נברא ממנו מלאך. [ואינם נבראים מדינור]

2. מדוע בפסוק אחד נאמר לבושו' לבן כשלג, ובפסוק אחר נאמר 'קוצותיו תלתלים' שחורות כעורב?
 בישיבה למשפט - לבן. במלחמה - שחור. כמו שאמרו אין לך נאה בישיבה אלא זקן ואין לך נאה במלחמה אלא בחור.

3. בפסוק אחד נאמר שיש לו כסא אחד ובפסוק אחר משמע שיש שנים, כיצד מתיישב?
 א. ר' עקיבא - אחד לו ואחד לדוד. ב. אמר לו ר' יוסי הגלילי: עקיבא עד מתי אתה עושה שכנינה חול, להושיב אדם בצידו. אלא אחד לדין ואחד לצדקה. וקיבל את דבריו. ג. אמר לו ר"א בן עזריה: עקיבא מה לך אצל הגדה כלך אצל נגעים ואהלות, אלא אחד לכסא ואחד לשרפרף להדום רגליו.

4. שמונה עשרה קללות קילל ישעיה את ישראל 'כי הנה הארון ה' צבאות מסיר מירושלם ומיהודה' אלו הם השמונה עשרה?
 משען בעלי מקרא, משענה בעלי משנה כגון ר"י בן תימא וחביריו, ו"א שהיה בידם 600 סדרים וי"א 700 סדרים. כל משען לחם בעלי תלמוד, וכל משען מים בעלי אגדה שמושכין הלב כמים. גבור בעל שמועות ואיש מלחמה שיודע לישא וליתן במלחמתה של תורה, שופט דיין שדן דין אמת לאמיתו. נביא כמשמעו. קוסם מלך, זקן שראוי לישיבה ליטול ממנו עצה. שר חמשים שיודע לישא וליתן בחמשה חומשים. דבר אחר, שר חמשים מכאן שאין מעמידין מתורגמן על הצבור פחות מחמשים שנה. ונשוא פנים שנושאים פנים לדורו בעבורו, למעלה - כגון רבי חנינא בן דוסא ולמטה - כגון רבי אבהו שהיה חשוב אצל הקיסר. יועץ שיודע לעבר שנים ולקבוע חדשים, וחכם זה תלמיד המחכים את רבותיו. חרשים בשעה שפותח בדברי תורה הכל נעשין כחרשין. ונבון המבין דבר מתוך דבר. לחש שראוי למסור לו דברי תורה שניתנה בלחש. ונתני נערים שריהם המנוערין מן המצוות ותעלולים ימשלו בהם שועלים בני שועלים. ולא נתקררה דעתו עד שאמר להם ירהבו הנער בזקן המנוערין ירהבו במי שממולא במצוות כרמון. והנקלה בנכבד יבא מי שחמורות דמות עליו כקלות ויריהבו במי שקלות דמות עליו כחמורות.

5. אפילו בשעת כשלונה של ירושלים לא פסקו מהם בעלי אמנה 'דוברי אמנה'. מהיכן מוכח?
 שמצינו בפסוקים שהיו מודים על האמת שאינם ראויים לשמש כרב וכמורה, ואף לא ניסה אדם לומר למדתי ושכחתי אלא אמר 'לא הייתי מעולם מחובשי בית המדרש'. אמנם מה שאמר רבא שפסקו בעלי אמנה - כוונתו שבמשא ומתן פסקו.

6. אלו מעשים למדנו בדבר אמוראים שדרשו במעשה מרכבה?

א. רבן יוחנן בן זכאי רכב בדרך ור' אלעזר בן ערך נהג אחריו. אמר לו רבי שנה לי פרק אחד במעשה מרכבה, ענה לו: לא כך שניתי לכם, ולא במרכבה ביחיד אלא א"כ היה חכם מבין מדעתו. אמר לו רבי תרשיני לומר דבר אחד שלמדתי, אמר לו אמור. ירד ריב"ז מהחמור - [שכינה ומלאכים עמנו ואני ארכב על החמור] ופתח ר"א בן ערך במעשה המרכבה ודרש וירדה אש מן השמים וסיבבה כל האילנות שבשדה פתחו כולן בשירה, הללו את ה' וכו'. נענה מלאך מן האש ואמר הן הן מעשה המרכבה. עמד ריב"ז ונשקו על ראשו ואמר: ברוך ה' אלקי ישראל שנתן בן לאברהם אבינו שיודע להבין במעשה מרכבה - נאה דורש ונאה מקיים.

ב. ר' יהושע ורבי יוסי הכהן אמרו אף אנו נדרוש במעשה מרכבה, ואותו היום תקופת תמוז היה, נתקשרו שמים בעבים ונראה כמין קשת בענן והיו מלאכי השרת מתקבצין ובאין לשמוע כבני אדם שמתקבצין לראות במזמזמי [זמירות] חתן וכלה.

אמר עליהם רבן יוחנן בן זכאי אשריכם וכו' ואף אני ואתם בחלומי מסובין היינו על הר סיני ונתנה עלינו בת קול מן השמים עלו לכאן, טרקלין גדולים ומצעות נאות מוצעות לכם, אתם ותלמידיכם ותלמידיכם מזומנין לכת שלישיית היושבות לפני השכינה.

ג. שלשה הרצאות הן: ר' יהושע הרצה לפני ריב"ז. רבי עקיבא הרצה לפני ר' יהושע. חנניא בן חכניאי הרצה לפני ר"ע. והחשיבו כאלו שהרצו לאחרים וגם אחרים הרצו להם, אבל ר"א בן ערך רק הרצה לאחרים. וחנניא ב"ח אף שלא הרצו לפניו אבל הרצה לפני מי שהרצה לאחרים.

7. ארבעה נכנסו בפרדס - אמר להם ר"ע כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תטעו לקוראם 'מים' משום שנאמר דובר שקרים לא יכון וכו' מה עלה בסופם?
 בן עזאי הציץ לצד השכינה ומת. בן זומא הציץ ונפגע שנטרפה דעתו. אחד קיצץ בנטיעות קילקל ועיוות את השגותיו. רבי עקיבא יצא בשלום.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)